

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी
उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव

मानव्य विद्याशाखा
NEP 2020 नुसार
एम.ए.मराठी
सत्र पहिले व दुसरे
(शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून लागू)

अभ्यासपत्रिका क्र.1

सत्र पहिले

P.G.DSC-1 MAR-411

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (प्रारंभ ते १८१८)

सत्र दुसरे

P.G.DSC-5 MAR-511

मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (१८१८ ते १९२०)

अभ्यासपत्रिका क्र.2

सत्र पहिले

P.G.DSC-2 MAR-412

समीक्षाशास्त्र

सत्र दुसरे

P.G.DSC-6 MAR-512

आधुनिक भाषाविज्ञान

अभ्यासपत्रिका क्र.3

सत्र पहिले

P.G.DSC-3MAR-413

ग्रामीण साहित्य

सत्र दुसरे

P.G.DSC-7MAR-513

दलित साहित्य

अभ्यासपत्रिका क्र.4

सत्र पहिले

P.G.DSC-4 MAR-414

मराठी भाषा आणि कौशल्ये विकास

सत्र दुसरे

P.G.DSC-8 MAR-514

मराठी भाषा आणि तंत्रज्ञान

अभ्यासपत्रिका क्र.5 (वैकल्पिक)

सत्र पहिले

P.G.DSE-1 MAR-415 (A)

वाङ्मय प्रकार-चरित्र

OR

P.G.DSE-1 MAR-415 (B)

आत्मकथन

OR

P.G.DSE-1 MAR-415 (C)

स्वयंम कोर्स

सत्र दुसरे

P.G.DSE-2 MAR-515 (A)

वाङ्मय प्रकार-कादंबरी

OR

P.G.DSE-2 MAR-515 (B)

प्रवासवर्णन

OR

P.G.DSE-2 MAR-515 (C)

स्वयंम कोर्स

अभ्यासपत्रिका क्र.6 (वैकल्पिक)

सत्र पहिले

P.G.DSE- RM-MAR-416

संशोधन पद्धती

सत्र दुसरे

P.G.DSE- OJT-MAR-516

प्रकाशन व्यवहार

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
मानव्यविज्ञान विद्याशाखा

NEP 2020 नुसार

एम.ए.मराठी

सत्र पहिले व दुसरे

Program Specific Objectives for M.A. Marathi First Year

Program Specific Objectives	Program Specific Outcomes (PSO's)
1. मराठी भाषा व वाङ्मय यांच्याशी संबंधित विषयांचे ज्ञान विद्यार्थ्यांना देणे.	1. वाङ्मयाचा इतिहास, समीक्षाशास्त्र, ग्रामीण साहित्य, वाङ्मय प्रकार, साहित्यकृतींचा अभ्यास या संबंधित मुलभूत विषयांचे ज्ञान प्राप्त होईल.
2. विद्यार्थ्यांची वाङ्मयविषयक चिकित्सक दृष्टी विकसित करणे.	2. वाङ्मयाचे सूक्ष्म आकलन व चिकित्सक भान त्यांच्यामध्ये येईल.
3. विद्यार्थ्यांच्या सर्जनशील लेखनाला प्रोत्साहन देणे व त्यांची संशोधनदृष्टी प्रगल्भ करणे.	3. विविध अंगांनी भाषा व साहित्य समजून घेतल्यानंतर सर्जनशील लेखनाची प्रेरणा निर्माण होईल.
4. भाषिक कौशल्यांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्व विकासासाठी प्रयत्नशील राहणे.	4. आधुनिक माध्यमांसाठी लेखन, मराठी भाषा आणि कौशल्य विकास, तंत्रज्ञान अशा अभ्यासपत्रिकांच्या माध्यमातून भाषिक कौशल्याचा विकास होईल आणि रोजगाराच्या संधीचे मार्ग खुले होतील.
5. भाषिक कौशल्य व वाङ्मयदृष्टी यांच्या माध्यमातून प्राप्त होणाऱ्या रोजगाराच्या संधीचा परिचय करून देणे.	5. संशोधन पद्धतीचे आकलन होऊन प्रत्यक्ष वाङ्मयीन संशोधनातील पद्धतीचे उपयोजन करण्यास शिकतील.

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
 मानव्यविज्ञान विद्याशाखा
 NEP 2020 नुसार शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून लागू
 एम. ए. मराठी भाग १
 शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून लागू
 P. G. DSC - 1 MAR - 411
 अभ्यासपत्रिका १
 सत्र पहिले (श्रेयांक ४)
 मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (प्रारंभ ते १८१८)

❖ उद्दिष्ट्ये :

- १) वाङ्मय निर्मिती आणि विशिष्ट कालखंडाचा अनुबंध समजून घेणे.
- २) मध्ययुगीन समाज-संस्कृतीचे स्वरूप जाणून घेऊन तत्कालीन साहित्य निर्मितीमागच्या प्रेरणा समजून घेणे.
- ३) मध्ययुगीन कालखंडाच्या तीनही टप्प्यांवरील विविध सांप्रदायिक वाङ्मयनिर्मितीचे स्वरूप समजून घेणे.
- ४) नाथ, वारकरी, महानुभाव, समर्थ, दत्त इत्यादी संप्रदायाबरोबरच ख्रिस्त्र, शाहिरी व बखर वाङ्मयाचा स्थूल अभ्यास करणे.

❖ घटक विश्लेषण :

घटक क्रमांक	घटक	श्रेयांक	घड्याळी तासिका
01	प्राचीन महाराष्ट्र आणि मराठी भाषा 1.1 महाराष्ट्र नावाविषयी 1.2 महाराष्ट्रातील विविध साम्राज्ये : राष्ट्रकूट, सातवाहन, वाकाटक, चालुक्य यादव यांचा स्थूल परिचय 1.3 मराठी भाषेचा उत्पत्तीकाळ : शिलालेख व ताम्रपट 1.4 महाराष्ट्र संस्कृती 1.5 प्राचीन महाराष्ट्राची साहित्य साधना 1.6 महानुभाव संप्रदाय : वाङ्मय आणि तत्त्वज्ञान	01	15
02	वारकरी संप्रदायाचे कार्य 2.1 ज्ञानेश्वर कालीन महाराष्ट्र 2.2 संत ज्ञानेश्वरांची साहित्यसंपदा 2.3 संत नामदेवांची अभंगवाणी 2.4 वारकरी संप्रदायातील काही निवडक संत - संत जनाबाई, संत सावता माळी, संत परिसा भागवत, संत जोगा परमानंद, संत सेना न्हावी, संत कान्होपात्रा, संत चोखामेळा	01	15
03	संत एकनाथ ते संत रामदास	01	15

	3.1 संत एकनाथांची गुरुपरंपरा आणि वाङ्मय 3.2 संत एकनाथ आणि समकालीन संत 3.3 संत तुकारामांची अभंगगाथा 3.4 संत रामदासांची काव्यदृष्टी आणि काव्यसृष्टी		
04	पंडिती परंपरा	01	15
	4.1 पंडिती कवींच्या रचना प्रारंभ 4.2 बखरी ते ऐतिहासिक पत्रे 4.3 पोवाडे आणि लावण्यांचा विकास 4.4 पेशवाईची अखेर		
	एकूण श्रेयांक व घड्याळी तासिका	04	60

❖ संदर्भ ग्रंथ :

१. संत वाङ्मयाची सामाजिक फलश्रुती - प्रा. गं. बा. सरदार
२. महाराष्ट्र सारस्वत खंड १ व २ - वि. ल. भावे, शं. गो. तुळपुळे
३. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - भाग १ ते ७ - अ. ना. देशपांडे
४. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - ल. रा. नशिराबादकर
५. प्राचीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप - ह. श्री. शेणोलीकर
६. पाच भक्तीसंप्रदाय - र. रा. गोसावी
७. मराठी साहित्य, इतिहास आणि संस्कृती - वसंत आबाजी डहाके
८. मराठी साहित्याचे आदिबंध - उषा देशमुख
९. वारकरी संप्रदाय : उदय आणि विकास - भा. पं. बहिरट आणि अन्य
१०. संत कवयित्री - इंदुमती शेवडे
११. मुसलमान मराठी संत कवी - रा. चिं. ढेरे
१२. धर्मसंप्रदाय आणि मराठी वाङ्मय - र. बा. मंचरकर
१३. पंडित कवी - के. ना. वाटवे
१४. मध्ययुगीन साहित्याचा पूनर्विचार - श्री. रं. कुलकर्णी
१५. मध्ययुगीन साहित्याविषयी - डॉ. सतीष बडवे
१६. प्राचीन मराठी संत कवयित्रींचे वाङ्मयीन कार्य - सुहासिनी इलेंकर
१७. प्राचीन मराठी गद्य : प्रेरणा व परंपरा - श्री. रं. कुलकर्णी
१८. बखर वाङ्मय उदय आणि विकास - बापूजी संकपाळ
१९. मराठी संत कवयित्रींचा इतिहास - डॉ. विद्यासागर पाटंगणकर
२०. महानुभाव संप्रदाय : वाङ्मय आणि सद्यःस्थिती - डॉ. आय. डी. पाटील व डॉ. संदीप माळी

❖ साध्ये :

- १) वाङ्मयनिर्मिती आणि विशिष्ट कालखंडाचा अनुबंध समजून घेता येईल.
- २) मध्ययुगीन समाज संस्कृतीचे स्वरूप जाणून घेऊन तत्कालीन साहित्य निर्मितीमागच्या प्रेरणा लक्षात येण्यास मार्गदर्शन होईल.
- ३) मध्ययुगीन कालखंडाच्या तीनही टप्प्यांवरील विविध सांप्रदायिक वाङ्मयनिर्मितीचे स्वरूप लक्षात येईल.
- ४) नाथ, वारकरी, महानुभाव, समर्थ, दत्त इत्यादी संप्रदायांबरोबर ख्रिस्त, शाहिरी व बखर वाङ्मयाचा स्थूल अभ्यासाच्या माध्यमातून आवाका लक्षात येईल.

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
 मानव्यविज्ञान विद्याशाखा
 NEP 2020 नुसार शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून लागू
 एम. ए. मराठी भाग १
 शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून लागू
 P. G. DSC - 5 MAR - 511
 अभ्यासपत्रिका ५
 सत्र दुसरे (श्रेयांक ४)
 मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (१८१८ ते १९२०)

❖ उद्दिष्ट्ये :

- १) मुद्रणकाळातील वाङ्मय आणि मुद्रण उत्तर काळातील वाङ्मयनिर्मिती समजून घेणे.
- २) नियतकालिके, नाट्यवाङ्मय, कथा, नाट्य वाङ्मय यांच्या निर्मितीमागील प्रेरणा समजून घेणे.
- ३) अर्वाचीन साहित्याच्या उगमाची पार्श्वभूमी समजून घेणे.
- ४) भाषांतरित साहित्याच्या कालखंडाचा स्थूल अभ्यास करणे.

❖ घटक विक्षेपण :

घटक क्रमांक	घटक	श्रेयांक	घड्याळी तासिका
01	संशोधन : संकल्पना व स्वरूप १.१ मुद्रणलेखन व ग्रंथप्रेरणा १.२ खिस्त्रीधर्माचा प्रसार आणि वाङ्मय १.३ इंग्रजी शिक्षणप्रसार व नियतकालिके १.४ निबंधवाङ्मय : दर्पण, प्रभाकर, दिग्दर्शन, विविध ज्ञानविस्तार, केसरी, सुधारक, निबंधमाला १.५ संपादक : शि. म. परांजपे, लोकहितवादी, महत्मा फुले, विष्णुशास्त्री चिपळूणकर, गोपाळ गणेश आगरकर	01	15
02	नाट्यवाङ्मय २.१ भारतीय रंगभूमी, दशावतारी नाटके, पोवाडे २.२ तंजावरचे मराठी नाटके, आद्य मराठी नाटककार २.३ फार्स, प्रहसन, भाषांतरित नाटके, ऐतिहासिक नाटके, सामाजिक नाटके २.४ प्रमुख नाटककार : अण्णासाहेब किर्लोस्कर, गों. ब. देवल, श्री. कृ. कोल्हटकर, कृ. प्र. खाडिलकर, रा. ग. गडकरी	01	15
03	काव्यवाङ्मय	01	15

	३.१ अर्वाचीन कवितेचा उद्गम व विकास ३.२ केशवसुत पूर्वकाल ३.३ केशवसुतांची कविता ३.४ आधुनिक कवीपंचक : रे. टिळक, विनायक, बालकवी, गोविंदाग्रज ३.५ समकालीन कवी : माधवानुज, दत्त, चंद्रशेखर, तांबे इतर कवी		
04	कथात्म वाङ्मय	01	15
	४.१ भाषांतरीत व रुपांतरीत कथेचे युग ४.२ हरी नारायण आपटे यांची कथा ४.३ समकालीन कथाकार : वि. सी. गुर्जर, सहकारी कृष्ण, श्री. कृ. कोल्हटकर, आनंदीबाई शिर्के इत्यादी ४.४ कादंबरीचा आरंभकाळ : रा. भि. गुंजीकर, काशीबाई कानिटकार, लक्ष्मणशास्त्री हळबे ४.५ हरिभाऊ आपटे यांचा कालखंड : ना. ह. आपटे, सहकारी कृष्ण, नाथमाधव		
	एकूण श्रेयांक व घड्याळी तासिका	04	60

❖ संदर्भ ग्रंथ :

- १) प्रदक्षिणा खंड २ - अनिरुद्ध कुलकर्णी
- २) मराठी नियतकालिकांचा वाङ्मयीन अभ्यास - खंड १ व. दि. कुलकर्णी व इतर
- ३) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास प्राचीन व अर्वाचीन काळ - प्र. न. जोशी
- ४) आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास भाग १ - अ. ना. देशपांडे
- ५) आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास भाग २ - अ. ना. देशपांडे
- ६) मराठी कादंबरी - कुसुमावती देशपांडे
- ७) मराठी नियतकालिकांचा वाङ्मयीन अभ्यास - उषा मा. देशमुख
- ८) अर्वाचीन गद्याची पूर्वपीठिका - गं. बा. सरदार
- ९) मराठी कादंबरीचा इतिहास - चंद्रकांत बांदिवडेकर
- १०) मराठी कथा : उद्गम आणि विकास - इंदुमती शेवडे
- ११) मराठी साहित्य प्रेरणा व स्वरूप - गो. मा. पवार
- १२) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड ५ भाग १ - रा. श्री. जोग
- १३) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड ५ भाग २ - रा. श्री. जोग
- १४) मराठी रंगभूमी मराठी नाटक - घटना आणि परंपरा - के. ना. काळे व इतर
- १५) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (भाग २) प्रा. रा. ना. घाटोळे
- १६) अर्वाचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (प्रारंभ ते २०००) - बी. एन. पाटील

❖ साध्ये :

या अभ्यापत्रिकेचा अभ्यास केल्यानंतर विद्यार्थ्यांना पुढील बाबी प्राप्त होतील.

- १) मुद्रणकाळातील वाङ्मय आणि मुद्रण उत्तर काळातील वाङ्मय निर्मिती समजून घेता येईल.
- २) नियतकालिके, नाट्यवाङ्मय, कथा, नाट्य वाङ्मय यांच्या निर्मितीमागील प्रेरणा लक्षात येतील.
- ३) अर्वाचीन साहित्याच्या उगमाची पाश्चिमी समजून घेता येईल.
- ४) भाषांतरीत साहित्याच्या कालखंडाचा स्थूल अभ्यास होऊन एकूण कालखंडामागील प्रेरणा व प्रवृत्ती लक्षात येतील.

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
मानव्यविज्ञान विद्याशाखा
NEP 2020 नुसार शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून लागू

एम. ए. भाग १

अभ्यासपत्रिका क्र. २

सत्र पहिले

P.G. DSC - 2 MAR - 412 - समीक्षाशास्त्र

❖ **उद्दिष्टे :**

१. साहित्याच्या व्यवच्छेदक लक्षणांबाबत विचारांची आणि वाङ्मयीन मूल्यमापनाच्या दृष्टीची समज वाढविणे.
२. समीक्षा आणि उपयोजित समीक्षा याविषयी उचित समज निर्माण होण्यास मदत करणे, अशा पद्धतीने समीक्षा करण्याची क्षमता वाढविणे.
३. समीक्षा संकल्पना समजून घेणे.
४. समीक्षा प्रकार व व्याप्ती समजून घेणे.

❖ **घटक विश्लेषण :**

घटक क्रमांक	घटक	श्रेयांक	घड्याळी तासिका
01	समीक्षेचे स्वरूप १.१ समीक्षेच्या व्याख्या १.२ समीक्षा प्रक्रियेचे घटक (वाचन, आकलन, आस्वाद, मूल्यमापन) १.३ समीक्षेचे प्रयोजन व कार्य (परिचय, अभिप्राय, विश्लेषण, परीक्षण, स्पष्टीकरणात्मक टिपण इ.) १.४ साहित्यकृती - लेखक, वाचक, समीक्षक यांचा परस्पर संबंध. १.५ समीक्षेची बलस्थाने व मर्यादा	01	15
02	समीक्षेची व्याप्ती २.१ साहित्यकृतीनिष्ठ समीक्षा २.२ साहित्यप्रकारनिष्ठा समीक्षा २.३ वाङ्मयेतिहास आणि समीक्षा २.४ वाङ्मयीन मूल्य व जीवनमूल्य यांचा परस्परसंबंध २.५ समीक्षाशास्त्र : स्वतंत्र ज्ञानशाखा	01	15
03	आदर्श समीक्षकाची संकल्पना ३.१ समीक्षकाचे गुणविशेष : संवेदनशीलता, रसिकता, विश्लेषकता, चिकित्सकता, मूल्यविवेक, तादाम्यक्षमता, बहुश्रुतता, तटस्थता इत्यादी ३.२ समीक्षकाने पाळावयाची पथ्ये : समीक्षा विषयाचे अवधान व तारतम्य, निकषाचे तारतम्य, व्यक्तिनिष्ठता व वस्तुनिष्ठता याचे तारतम्य, मांडणी व शैली यासंबंधीचे तारतम्य, संगती व सुसूत्रता यांचे भान, स्पष्टता व नेमकेपणा आणि तार्किकता यासंबंधीचा विवेक	01	15

04	समीक्षा पद्धती	01	15
	४.१ आस्वादक समीक्षा पद्धती ४.२ चरित्रात्मक समीक्षा पद्धती ४.३ रूपवादी समीक्षा पद्धती ४.४ मानसशास्त्रीय समीक्षा पद्धती ४.५ समाजशास्त्रीय समीक्षा पद्धती ४.६ शैलीवैज्ञानिक समीक्षा पद्धती		
	एकूण तासिका		60

❖ संदर्भ ग्रंथ :

१. साहित्य सिद्धांत - रेने वेलेक, ऑस्टीन वॉरेन अनुवाद स. गं. मालशे
२. मराठी टीका - वसंत दावतर
३. टीकाविवेक - श्री. के. क्षीरसागर
४. मराठी समीक्षेची वाटचाल - गो. म. कुलकर्णी
५. नवसमीक्षा काही विचार प्रवाह संपादक - गो. म. कुलकर्णी
६. मराठी साहित्य स्वातंत्र्योत्तर संदर्भ - रा. ग. जाधव
७. निळी पहाट - रा. ग. जाधव
८. समीक्षेची नवी रूपे - गंगाधर पाटील
९. टीकास्वयंवर - भालचंद्र नेमाडे
१०. नवे साहित्यशास्त्र - यशवंत मनोहर
११. सौंदर्य आणि साहित्य - बा. सी. मर्डेकर
१२. टीका आणि टीकाकार - वा. भा. पाठक
१३. साहित्य : निर्मिती आणि समीक्षा - वा. ल. कुलकर्णी
१४. टीका आणि टीप्पणी - वा. ल. कुलकर्णी
१५. सौंदर्यानुभव - प्रभाकर पाध्ये
१६. आस्वाद ५ प्रभाकर पाध्ये
१७. साहित्याचा कस - उत्तम क्षीरसागर
१८. साहित्य समीक्षा : स्वरूप आणि विकास - ना. रा. गोडबोले, गं. ना. जोगळेकर
१९. वाङ्मयीन टीका - रा. शं. वाळींबे

❖ साध्ये :

- या अभ्यासपत्रिकेचा अभ्यास केल्यानंतर विद्यार्थ्यांना पुढील बाबी प्राप्त होतील.
१. समीक्षा संकल्पना समजून घेता येईल.
 २. समीक्षेचे प्रकार व व्याप्ती समजून घेता येईल.
 ३. समीक्षा व वाङ्मयीन मूल्यमापनाच्या दृष्टीची समज वाढेल.
 ४. समीक्षा संप्रदायाविषयी उचित समज निर्माण होईल.

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
मानव्यविज्ञान विद्याशाखा

एम. ए. भाग - १

सत्र दुसरे

अभ्यासपत्रिका - P. G. DSC - 6 MAR - 512

आधुनिक भाषाविज्ञान

❖ उद्दिष्ट्ये :

१. भाषेचे स्वरूप व भाषा व्यवहार जाणून घेणे.
२. आधुनिक भाषाविज्ञानाची संकल्पना समजून घेणे.
३. भाषाभ्यासाच्या पाश्चात्य संकल्पना समजून घेणे.
४. भाषेचा वर्णनात्मक अभ्यास समजून घेणे.

❖ घटक विश्लेषण :

घटक क्रमांक	घटक	श्रेयांक	घड्याळी तासिका
01	भाषा व भाषाभ्यास	01	15
	१.१ भाषेचे स्वरूप १.२ भाषेची लक्षणे १.३ भाषाविषयक दृष्टीकोन १.४ भाषाभ्यासाच्या विविध पद्धती		
02	आधुनिक भाषाविज्ञान : प्रमुख संकल्पना	01	15
	२.१ आधुनिक भाषाविज्ञानाचे स्वरूप २.२ भाषिक व्यवस्था व भाषिक वर्तन : फर्दिना द सोस्युर २.३ वाचिक वर्तन - ब्लूमफिल्ड २.४ भाषिक क्षमता व भाषिक प्रयोग : नोम चॉम्स्की		
03	आदर्श समीक्षकाची संकल्पना	01	15
	३.१ स्वनिमविचार ३.२ रुपिमविचार ३.३ वाक्यविचार ३.४ अर्थविचार		
04	आधुनिक भाषाविज्ञान व इतर अभ्यासक्षेत्रे	01	15
	४.१ मानववंश विज्ञान ४.२ मनोविज्ञान ४.३ उपयोजित भाषाविज्ञान ४.४ समाज भाषाविज्ञान		

❖ **संदर्भ ग्रंथ :**

१. भाषाविज्ञान - वर्णनात्मक व ऐतिहासिक - संपा. स. ग. मालशे, अंजली सोमण, हेमंत इनामदार, संजय प्रकाशन, पुणे
२. आधुनिक भाषाविज्ञान : सिद्धांत व उपयोजन - मिलिंद मालशे, मौज प्रकाशन, मुंबई
३. आधुनिक भाषाविज्ञान (संरचनावादी, सामान्य आणि सामाजिक) संपा - कल्याण काळे, अंजली सोमण, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
४. अभिनव भाषाविज्ञान - ग. नां. जोगळेकर, सुविचार प्रकाशन, पुणे
५. भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा - गं. ब. ग्रामोपाध्याय, व्हीनस प्रकाशन, पुणे
६. वैखरी - भाषा आणि भाषाव्यवहार - अशोक केळकर, मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई
७. रुजुवात - अशोक केळकर, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई
८. मराठी भाषा : उद्गम आणि विकास - कृ. पां. कुलकर्णी, मॉडर्न प्रकाशन, पुणे
९. मराठी भाषिक अभ्यास - सु. श्री. कानडे, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
१०. सुबोध भाषाशास्त्र - प्र. न. जोशी, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
११. मराठीचे वर्णनात्मक भाषाविज्ञान - महेंद्र कदम, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
१२. भाषा : इतिहास आणि भूगोल - ना. गो. कालेलकर, मौज प्रकाशन, मुंबई
१३. समाजभाषाविज्ञान - रमेश वरखेडे, शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर
१४. भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा - अनिल गवळी, हिरण्यकेशी प्रकाशन, कोल्हापूर
१५. वर्णनात्मक भाषाविज्ञान : स्वरूप आणि पद्धती - संपा. कल्याण काळे, अंजली सोमण, द. दि. पुंडे
१६. सुलभ भाषाविज्ञान - द. दि. पुंडे, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
१७. भारतीय भाषांचे लोकसर्वेक्षण : महाराष्ट्र - संपा. अरुण जाखडे, मुख्य संपा. गणेश देवी, पद्मगंध प्रकाशन, पुणे
१८. Language and Responsibility : Noam Chomsky, the harvester press Susses, 1979.

❖ **साध्ये :**

१. भाषेचे स्वरूप व भाषा व्यवहार लक्षात येईल.
२. आधुनिक भाषाविज्ञानाची संकल्पना समजतील.
३. भाषाभ्यासाच्या पाश्चात्य संकल्पनेची सुस्पष्ट माहिती मिळेल.
४. भाषेचा वर्णनात्मक अभ्यासातून आधुनिक भाषाभ्यासाची दृष्टी प्राप्त होईल.

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
मानव्यविज्ञान विद्याशाखा
NEP 2020 नुसार शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून लागू
सत्र पहिले
अभ्यासपत्रिका क्र. ३
P. G. DSC - 3 MAR - 413
ग्रामीण साहित्य
श्रेयांक - ४

❖ उद्दिष्टे :

१. विशिष्ट साहित्यप्रवाहाच्या निर्मितीचे कारणे
२. ग्रामीण साहित्य निर्मिती प्रेरणाचा शोध घेणे
३. ग्रामीण साहित्य मधील वैशिष्ट्ये अभ्यासणे
४. ग्रामीण साहित्यातील कथा. कादंबरीचा स्थूल परिचय

❖ घटक विश्लेषण :

घटक क्रमांक	घटक	श्रेयांक	घड्याळी तासिका
01	ग्रामीण साहित्य	01	15
	१.१ ग्रामीण साहित्य संकल्पना १.२ ग्रामीण साहित्य निर्मितीची कारणे		
02	ग्रामीण साहित्य स्वरूप	01	15
	२.१ ग्रामीण साहित्य प्रेरणा २.२ ग्रामीण साहित्य वैशिष्ट्ये		
03	ग्रामीण साहित्य विशेष अभ्यास नेमलेल्या साहित्यकृतीच्या संदर्भात- नेमलेल्या साहित्यकृती	01	15
	३.१ डफडं - संजीव गिरासे ३.२ डफडं ह्या ग्रामीण कथा संग्रहातील कथानक, स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये याचा अभ्यास		
04	४.१ पाडा - अशोक कोळी		
	४.२ पाडा ह्या ग्रामीण कादंबरीतील कथानक, स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये याचा अभ्यास		

❖ संदर्भ ग्रंथ :

१. कोतापल्ले नागनाथ : ग्रामीण साहित्य : स्वरूप आणि शोध, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद
२. जाधव मनोहर : शोध आणि संवाद, सुविधा प्रकाशन, पुणे
३. गुंदेकर श्रीराम : ग्रामीण साहित्य - प्रेरणा आणि प्रयोजन, दिलीपराज प्रकाशन, पुणे
४. भोसले द. ता. : ग्रामीण साहित्य - एक चिंतन, मनोविकास प्रकाशन, पुणे
५. मुलाटे वासुदेव : ग्रामीण साहित्य चिंतन आणि चर्चा, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद

६. मुलाटे वासुदेव : संपा : ग्रामीण स्वरूप शोध, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद
७. यादव आनंद : ग्रामीण साहित्य आणि वास्तव, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे
८. मुलाटे वासुदेव : ग्रामीण साहित्य चळवळ : एक ध्यासपर्व, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद
९. मुलाटे वासुदेव : मराठी ग्रामीण कथा : स्वरूप आणि विकास, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद
१०. ठाकूर रवींद्र : मराठी ग्रामीण कादंबरी, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे
११. यादव आनंद : मराठी ग्रामीण कथा, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
१२. गिरासे संजीव : डफडं
१३. कोळी अशोक : पाडा

❖ साध्ये :

या अभ्यासपत्रिकेचा अभ्यास केल्यानंतर विद्यार्थ्यांना पुढील बाबी प्राप्त होतील.

१. विशिष्ट साहित्य निर्मितीची कारणे समजून घेता येतील.
२. ग्रामीण साहित्य निर्मिती प्रेरणाचा शोध लक्षात येईल.
३. ग्रामीण साहित्य मधील वैशिष्ट्ये आत्मसात होतील.
४. ग्रामीण साहित्यातील कथा, कादंबरीचा स्थूल परिचय आत्मसात होईल.

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
मानव्यविज्ञान विद्याशाखा
NEP 2020 नुसार शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून लागू
सत्र दुसरे
अभ्यासपत्रिका क्र. ३
P.G. DSC - 7 MAR - 513
दलित साहित्य
श्रेयांक - ४

❖ उद्दिष्ट्ये :

१. विशिष्ट साहित्यप्रवाहाच्या निर्मितीची कारणे
२. दलित साहित्य निर्मिती प्रेरणाचा शोध घेणे
३. दलित साहित्य मधील वैशिष्ट्ये अभ्यासणे
४. दलित साहित्यातील आत्मकथा, नाटक याचा स्थूल परिचय

❖ घटक विश्लेषण :

घटक क्रमांक	घटक	श्रेयांक	घड्याळी तासिका
01	दलित साहित्य १.१ दलित साहित्य संकल्पना १.२ दलित साहित्य निर्मितीची कारणे	01	15
02	दलित साहित्य स्वरूप २.१ दलित साहित्य प्रेरणा २.२ दलित साहित्य वैशिष्ट्ये	01	15
03	दलित साहित्य विशेष अभ्यास नेमलेल्या साहित्यकृतीच्या संदर्भात - नेमलेल्या साहित्यकृती ३.१ आठवणीचे पक्षी - प्र. ई. सोनकांबळे ३.२ आठवणीचे पक्षी ह्या दलित आत्मकथनातील कथानक, स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये याचा अभ्यास	01	15
04	४.१ युगयात्रा - म. भ. चिटणीस ४.२ युगयात्रा या दलित नाटकातील कथानक, स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये याचा अभ्यास		
	एकूण श्रेयांक	04	60

❖ संदर्भ ग्रंथ :

१. पानतावणे गंगाधर : दलित साहित्य चर्चा आणि चिंतन
२. फडके भालचंद्र : वेदना आणि विद्रोह
३. मनोहर यशवंत : दलित साहित्य : सिद्धांत आणि स्वरूप
४. डांगळे अर्जुन : दलित साहित्य एक अभ्यास
५. किरवले कृष्णा : दलित चळवळ आणि साहित्य

६. दत्ता भगत : दलित साहित्य दिशा आणि दिशांतर
७. कुलकर्णी गो. म. : दलित साहित्यातील स्पंदने
८. मुलाटे वासुदेव : दलित आत्मकथने
९. निंबाळकर वामन : दलित साहित्य
१०. निकम छाया : दलित कथा : निर्मित्री आणि समीक्षा
११. खरात प्रकाश : दलित कथा उद्गम आणि विकास
१२. सोनकांबळे प्र. ई. : आठवणीचे पक्षी
१३. चिटणीस म. भि. : युगयात्रा

❖ साध्ये :

या अभ्यासपत्रिकेचा अभ्यास केल्यानंतर विद्यार्थ्यांना पुढील बाबी प्राप्त होतील.

१. दलित साहित्य निर्मितीची कारणे समजून घेता येतील.
२. दलित साहित्य निर्मिती प्रेरणाचा शोध लक्ष्यात येईल.
३. दलित साहित्य मधील वैशिष्ट्ये आत्मसात होतील.
४. दलित साहित्यातील आत्मकथा, नाटक स्थूल परिचय आत्मसात होईल

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
मानव्यविज्ञान विद्याशाखा

NEP 2020 नुसार शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून लागू

एम. ए. मराठी भाग १

अभ्यासपत्रिका क्र. ४

P.G. DSC - 7 MAR - 414

सत्र पहिले

मराठी भाषा आणि कौशल्ये विकास

श्रेयांक - २

❖ उद्दिष्ट्ये :

१. भाषा आणि जीवनव्यवहार समजून घेणे.
२. नवसमाजमाध्यमांचे प्रकार समजून घेणे, त्यांची कार्यपद्धती आत्मसात करणे.
३. प्रशासकीय कामकाजामधील मराठी भाषेचा वापर समजून घेणे.
४. इतिवृत्त, माहितीपत्रक, पत्रलेखन कौशल्य आत्मसात करणे.

❖ घटक विश्लेषण :

घटक क्रमांक	घटक	श्रेयांक	घड्याळी तासिका
01	भाषा, जीवनव्यवहार आणि नवसमाजमाध्यमे	01	15
	१.१ भाषा आणि जीवनव्यवहार १.२ जीवनव्यवहार आणि नवसमाजमाध्यमे १.३ समाजमाध्यमांचे प्रकार - वृत्तपत्र, आकाशवाणी, दूरदर्शन, ब्लॉग, फेसबुक, ट्विटर		
02	प्रशासनिक मराठी	01	15
	२.१ इतिवृत्त लेखन - सभा, सभेचे आयोजन, इतिवृत्ताचे प्रकार २.२ माहितीपत्रक - माहितीपत्रक नमूना, रोजगार माहितीपत्रक २.३ पत्रलेखन - शासकीय, अर्धशासकीय, ज्ञापन, पृष्ठांकन, परिपत्रक, कार्यालयीन आदेश, अधिसूचना, प्रसिद्धीपत्रक		
	एकूण श्रेयांक व घड्याळी तासिका	02	30

❖ **संदर्भ ग्रंथ :**

१. व्यावहारिक मराठी - ल. रा. नशिराबादकर
२. व्यावहारिक मराठी - संपादक द. दि. पुंडे, कल्याण काळे
३. व्यावहारिक मराठी - डॉ. लीला गोविलकर, डॉ. जयश्री पाटणकर
४. प्रशासनिक लेखन - भाषा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य
५. व्यावहारिक व उपयोजित मराठी आणि प्रसारमाध्यमांची कार्यशैली - संपादक डॉ. संदीप सांगळे
६. उपयोजित मराठी - डॉ. प्रभाकर जोशी, डॉ. वासुदेव वले.
७. कार्यालयीन पत्रलेखन - मोहन पोतदार
८. प्रसारमाध्यमे आणि मराठी भाषा - डॉ. भास्कर शेळके
९. सोशल मीडिया - योगेश बोराटे
१०. भाषा आणि कौशल्यविकास - डॉ. संदीप माळी
११. उपयोजित मराठी - डॉ. संदीप माळी
१२. वृत्तविद्येची ओळख - डॉ. महालक्ष्मी मोराले

❖ **साध्ये :**

या अभ्यासपत्रिकेचा अभ्यास केल्यानंतर विद्यार्थ्यांना पुढील बाबी प्राप्त होतील.

१. भाषा आणि जीवनव्यवहार समजून घेता येईल.
२. नवसमाजमाध्यमांचे प्रकार समजून घेऊन त्यांची कार्यपद्धती लक्षात घेता येईल.
३. प्रशासकीय कामकाजामध्ये मराठी भाषेचा वापर करण्याचे कौशल्य आत्मसात हाईल.

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
 मानव्यविज्ञान विद्याशाखा
 NEP 2020 नुसार शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून लागू
 एम. ए. मराठी भाग १
 शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून लागू
 अभ्यासपत्रिका क्र. ८
 P.G. DSC - 7 MAR - 514
 सत्र दुसरे (श्रेयांक - २)
 माहिती तंत्रज्ञान : क्षेत्रे माध्यमे

❖ उद्दिष्ट्ये :

१. माहिती तंत्रज्ञानाची कौशल्ये आत्मसात करून आपल्या कार्यक्षमतेत वाढ करणे.
२. माहितीचे विविध स्ट्रीट हाताळण्यासाठी आधुनिक इलेक्ट्रॉनिक माध्यमांची ओळख करणे.
३. माहिती तंत्रज्ञानातील महत्त्वाच्या संकल्पनांचा अभ्यास करणे.
४. माहिती व तंत्रज्ञान कौशल्य आत्मसात करणे.

❖ घटक विश्लेषण :

घटक क्रमांक	घटक	श्रेयांक	घड्याळी तासिका
01	माहिती तंत्रज्ञान आणि प्रभावित क्षेत्रे १.१ माहिती तंत्रज्ञान संकल्पना १.२ माहिती तंत्रज्ञानातील प्रभावित क्षेत्रे - संवाद, वैद्यकीय, शिक्षण, शेती, संरक्षण, शासकीय, दळणवळण, खरेदी विक्री, मनोरंजन, बँकिंग क्षेत्रे १.३ संगणक : माहिती तंत्रज्ञानाचा मुख्य स्रोत १.४ माहिती तंत्रज्ञानाचे महत्त्व	01	15
02	माहिती तंत्रज्ञान आणि संदेशनाची विविध माध्यमे २.१ संदेशनाची विविध माध्यमे : छपाई यंत्र, वृत्तसंस्था, वर्तमानपत्र, तारयंत्र, टेलिफोना, रेडिओ आणि दूरचित्रवाणी, मोबाईल, झेरॉक्स, इमेल इत्यादी २.२ तंत्रज्ञान आणि संपर्कव्यवस्था : कॉल सेंटर, टेलीकॉन्फरंसिंग, ऑपरेटर, नियंत्रणकक्ष २.३ संगणक आणि संदेशनाचे कार्य २.४ इंटरनेटवरील संवाद माध्यमे आणि संवादाचे स्वरूप : इ संमेलन, शिक्षण आणि करियर, चळवळी आणि आंदोलने, फेसबुक, ट्विटर इत्यादी २.५ इंटरनेटवरील दैनिके	01	15
	एकूण श्रेयांक व घड्याळी तासिका	02	30

❖ **संदर्भ ग्रंथ :**

- १) संगणकाची ओळख - सोनल गुलालकरी, विद्यार्थीगृह प्रकाशन, पुणे
- २) संगणक मार्गदर्शन - दीपक शिकारपूर, मनोविकास प्रकाशन, पुणे
- ३) शोधाच्या कथा : संगणक - सुजाता गोडबोले, मनोविकास प्रकाशन, पुणे

❖ **साध्ये :**

१. माहिती तंत्रज्ञान आत्मसात करून कार्यक्षमतेत वाढ होईल.
२. आधुनिक माध्यमांची ओळख होईल.
३. माहिती तंत्रज्ञानातील संकल्पनेचा अभ्यास होईल.
४. माहिती तंत्रज्ञान कौशल्य आत्मसात होईल.

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
एम. ए. मराठी भाग १ सत्र पहिले
अभ्यासपत्रिका क्र. ८

P.G. DSE - 1 MAR - 415 (A)

वाङ्मय प्रकार-चरित्र

(राजर्षी शाहू छत्रपती - प्रा. डॉ. रमेश जाधव, द कलाम इफेक्ट - पी. एम. नायर
अनु. डॉ. मीना शेते-संभू-विश्वकर्मा प्रकाशन, पुणे)

❖ उद्दिष्ट्ये :

- १) चरित्र वाङ्मय प्रकाराचे स्वरूप व संकल्पना जाणून घेणे.
- २) मराठी चरित्र वाङ्मयाची वाटचाल लक्षात घेणे.
- ३) चरित्र लेखन प्रक्रियेचे आकलन करून घेणे.
- ४) चरित्र लेखनाचा इतिहास जाणून घेणे.

❖ घटक विश्लेषण :

घटक क्रमांक	घटक	श्रेयांक	घड्याळी तासिका
01	चरित्र : स्वरूप व संकल्पना	01	15
	१.१ चरित्राचे स्वरूप व व्याख्या १.२ चरित्राची संकल्पना १.३ चरित्राचे घटक १.४ चरित्राचे वैशिष्ट्ये		
02	चरित्र लेखनाची वाटचाल (प्रमुख चरित्रकारांच्या अनुषंगाने)	01	15
	२.१ स्वातंत्र्यपूर्व कालखंडातील मराठी चरित्र वाङ्मय २.२ सन १९५० ते १९९० या कालखंडातील मराठी चरित्र वाङ्मय २.३ सन १९९० नंतरचे मराठी चरित्र वाङ्मय		
03	निवडक चरित्र साहित्यकृतीचा अभ्यास	01	15
	३.१ राजर्षी शाहू छत्रपती - प्रा. डॉ. रमेश जाधव		
04	निवडक चरित्र साहित्यकृतीचा अभ्यास	01	15
	४.१ द कलाम इफेक्ट - पी. एम. नायर अनु. डॉ. मीना शेते-संभू		
	एकूण श्रेयांक	04	60

❖ संदर्भ ग्रंथ :

- १) मराठी चरित्र : स्वरूप आणि इतिहास - जयंत वष्ट, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
- २) राजर्षी शाहू छत्रपती - प्रा. डॉ. रमेश जाधव
- ३) द कलाम इफेक्ट - पी. एम. नायर, अनु. डॉ. मीना चिमोटे-संभू

- ४) चरित्र आणि आत्मचरित्र - सदा कर्हाडे, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई
- ५) दलित आत्मचरित्र : साहित्य आणि समाज - रमेश धोंगडे, मधुराज पब्लिकेशन्स, पुणे
- ६) आत्मचरित्र - राम गभाले, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
- ७) चरित्र आणि आत्मचरित्र : तंत्र आणि विकास - अ. म. जोशी
- ८) चरित्र आणि आत्मचरित्र (लेख), साहित्यरूप - सदा कर्हाडे
- ९) मराठी चरित्र : रूप आणि इतिहास - जयंत वष्ट
- १०) मराठी चरित्र : मूलतत्त्वे आणि समीक्षा - ग. का. रावते
- ११) साहित्य : अध्यापन आणि प्रकार ९ वा - वा. ल. कुलकर्णी गौरवग्रंथ - संपा. श्री. पु. भागवत आणि इतर
- १२) अर्वाचीन मराठी साहित्य - संपा. वि. पां. नेने
- १३) आधुनिक मराठी साहित्याचा इतिहास भाग दोन - अ. ना. देशपांडे
- १४) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड तिसरा, चौथा, पाचवा - संपा. रा. श्री. जोग
- १५) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड सात - संपा. रा. ग. जाधव
- १६) प्रदक्षिणा खंड एक - संपा. अनिरुद्ध कुलकर्णी
- १७) एका चरित्राचे चिंतन - द. न. गोखले
- १८) चरित्र चिंतन - द. न. गोखले
- १९) ग्रंथवेध - वि. रा. करंदीकर
- २०) अनुभव आणि आकार - प्रल्हाद वडेर
- २१) आवड-निवड - स. गं. मालशे
- २२) चरित्र-आत्मचरित्र विशेषांक, ललित, जून-जुलै २०१३

❖ साध्ये :

- १) चरित्र या वाङ्मय प्रकारांची संकल्पना यांचे आकलन होईल.
- २) चरित्र या वाङ्मय प्रकाराचे स्वरूप जाणून घेता येईल.
- ३) मराठी चरित्र वाङ्मयाची ठळक वैशिष्ट्ये व वाटचाल लक्षात घेता येईल.
- ४) निवडक चरित्रांचा आधारे त्यांचे आदर्शवत विचार आत्मसात करेल.

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
 एम. ए. मराठी भाग १ सत्र पहिले
 अभ्यासपत्रिका
 P.G. DSE - 1 MAR - 415 (B)
 वाङ्मय प्रकार - आत्मकथन
 (भुरा - शरद बाविस्कर, हुमान - संगीता उत्तम धायगुडे)

❖ उद्दिष्ट्ये :

- १) आत्मकथनाचे स्वरूप जाणून घेणे.
- २) आत्मकथनाची वैशिष्ट्ये समजून घेणे.
- ३) आत्मकथनाच्या वाटचालीचा परामर्श घेणे.
- ४) निवडक आत्मकथने अभ्यासणे.

❖ घटक विश्लेषण :

घटक क्रमांक	घटक	श्रेयांक	घड्याळी तासिका
01	आत्मकथन : स्वरूप व संकल्पना	01	15
	१.१ आत्मकथनाचे स्वरूप		
	१.२ आत्मकथनाची संकल्पना १.३ आत्मकथनाचे घटक		
02	मराठी आत्मकथनाची वाटचाल	01	15
	२.१ सन १९५० पूर्व कालखंडातील मराठीतील आत्मकथने		
	२.२ सन १९२० ते १९५० या कालखंडातील मराठी आत्मकथने २.३ सन १९५० नंतरची मराठी आत्मकथने		
03	निवडक आत्मकथनांचा अभ्यास (भुरा - शरद बाविस्कर)	01	15
	३.१ भुरा या आत्मकथनाचे स्वरूप ३.२ भुरा या आत्मकथनाची वैशिष्ट्ये		
04	निवडक आत्मकथनांचा अभ्यास (हुमान - संगीता धायगुडे)	01	15
	४.१ हुमान या आत्मकथनाचे स्वरूप ४.२ हुमान या आत्मकथनाची वैशिष्ट्ये		
	एकूण श्रेयांक	04	60

❖ संदर्भ ग्रंथ :

- १) चरित्र आत्मचरित्र - अ. म. जोशी
- २) दलित आत्मकथने - वासुदेव मुलाटे, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद
- ३) दलित आत्मचरित्रे : साहित्य आणि समाज - रमेश धोंडगे, दिलीपराज प्रकाशन, पुणे

- ४) दुःखाचा अंतप्रवाह - डॉ. मनोहर जाधव, परिवर्तनाचा वाटसरू, नोव्हें. २००७
- ५) वाचा एक तरी आत्मचरित्र - डॉ. नारायण भोसले, अथर्व पब्लिकेशन्स, जळगाव
- ६) बहुजनांचे दीपस्तंभ - डॉ. सुरेश तायडे, अथर्व पब्लिकेशन्स, जळगाव
- ७) भुरा - शरद बाविस्कर
- ८) हुमान - संगीत उत्तम धायगुडे

❖ साध्ये :

- १) आत्मकथनाचे स्वरूप लक्षात येईल.
- २) आत्मकथनाची वैशिष्ट्ये लक्षात येतील.
- ३) आत्मकथनाच्या वाटचालीची कल्पना येईल.
- ४) निवडक मराठी आत्मकथनाच्या अभ्यासातून आत्मकथन अभ्यासाची दृष्टी प्राप्त होईल.

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
एम. ए. मराठी भाग १ सत्र दुसरे
अभ्यासपत्रिका

P.G. DSE - 2 MAR - 515 (A)

वाङ्मय प्रकार - कादंबरी

(अवघाचि संसार - रवींद्र पांढरे, पांढरे हत्ती, काळे दात - विलास मोरे)

❖ उद्दिष्ट्ये :

- १) कादंबरीचे स्वरूप जाणून घेणे.
- २) कादंबरीचे घटक व प्रकार समजून घेणे.
- ३) मराठी कादंबरीच्या वाटचालीचा परामर्श घेणे.
- ४) निवडक मराठी कादंबऱ्या अभ्यासणे.

❖ घटक विश्लेषण :

घटक क्रमांक	घटक	श्रेयांक	घड्याळी तासिका
01	आत्मकथन : स्वरूप व संकल्पना	01	15
	१.१ कादंबरीचे स्वरूप १.२ कादंबरीचे घटक - कथानक, व्यक्तिचित्रण, निवेदन, भाषा इत्यादी. १.३ कादंबरीचे प्रकार (ऐतिहासिक, सामाजिक, प्रादेशिक, चरित्रात्मक, आत्मकथनात्मक, नवकादंबरी)		
02	मराठी कादंबरीची वाटचाल (प्रमुख कादंबरीकारांच्या अनुषंगाने)	01	15
	२.१ सन १९५० पूर्व कालखंडातील मराठीतील कादंबरी २.२ सन १९५० ते १९५० या कालखंडातील मराठी कादंबरी २.३ सन १९५० नंतरची मराठी कादंबरी		
03	निवडक कादंबरीचा अभ्यास (अवघाचि संसार)	01	15
	३.१ अवघाचि संसार या कादंबरीचे स्वरूप ३.२ अवघाचि संसार या कादंबरीची वैशिष्ट्ये		
04	निवडक कादंबरीचा अभ्यास (पांढरे हत्ती काळे दात)	01	15
	४.१ पांढरे हत्ती काळे दात या कादंबरीचे स्वरूप ४.२ पांढरे हत्ती काळे दात या कादंबरीची वैशिष्ट्ये		

❖ संदर्भ ग्रंथ :

- १) अवघाचि संसार - रवींद्र पांढरे
- २) पांढरे हत्ती काळे दात - विलास मोरे
- ३) कादंबरी - वि. का. राजवाडे
- ४) मराठी कादंबरी : चिंतन आणि समीक्षा - चंद्रकांत बांदिवडेकर

- ५) कादंबरी आणि मराठी कादंबरी - उषा हस्तक
- ६) टीका स्वयंवर - भालचंद्र नेमाडे
- ७) मराठी कादंबरी पहिले शतक - कुसुमावती देशपांडे
- ८) मराठी साहित्य प्रेरणा आणि स्वरूप : संपा. गो. मा. पवार व इतर
- ९) कादंबरीविषयी - हरिश्चंद्र थोरात
- १०) कादंबरी : एक साहित्य प्रकार - हरिश्चंद्र थोरात
- ११) कादंबरी : एक साहित्य प्रकार - जान्हवी संत
- १२) मराठी नाव कादंबरी - विलास सारंग
- १३) मराठी कादंबरी तंत्र आणि विकास - प्र. वा. बापट, ना. वा. गोडबोले
- १४) कादंबरी - ल. ग. जोग
- १५) मराठी कादंबरीतील नैतिकता - किशोर सानप
- १६) कादंबरी संवाद - पंडित टापरे
- १७) धार आणि काठ - नरहर कुरुंदकर
- १८) प्रदक्षिणा खंड - पहिला व दुसरा - काँटीनेनटल प्रकाशन, पुणे
- १९) गेल्या अर्धशतकातील मराठी कादंबरी - संपा. विलास खोले
- २०) कादंबरी आणि मराठी समीक्षा - उषा हस्तक
- २१) मराठी कादंबरी समीक्षा - तानाजी राऊ पाटील
- २२) मराठी कादंबरीचा इतिहास - चंद्रकांत बांदिवडेकर
- २३) मराठी कादंबरीचे अंतरंग - नलिनी महाडिक
- २४) कादंबरी स्वरूप व समस्या - द. भि. कुलकर्णी
- २५) मराठी कादंबरी समाजशास्त्रीय समीक्षा - रवींद्र ठाकूर
- २६) कथात्मक साहित्य आणि समीक्षा - हरिश्चंद्र थोरात
- २७) मराठी कादंबरी त्रेसष्ट ते तेरा - हरिश्चंद्र थोरात
- २८) आजची मराठी कादंबरी : नोंदी आणि निरीक्षणे - रंगनाथ पठारे
- २९) मराठी कादंबरी : तत्त्व आणि सिद्धांत - गोमटेकर पाटील
- ३०) मराठी कादंबरी : आशय आणि आविष्कार - दत्ता घोळप
- ३१) समकालीन मराठी कादंबरी - गणेश मोहिते
- ३२) कादंबरीच्या निर्मितीचा सूत्रशोध - संपा. एकनाथ पाटील

❖ साध्ये :

- १) कादंबरीची संकल्पना लक्षात येईल.
- २) कादंबरीचे घटक व प्रकार समजतील.
- ३) मराठी कादंबरीबद्दल सुस्पष्ट माहिती मिळेल.
- ४) निवडक मराठी कादंबऱ्यांच्या अभ्यासातून कादंबरी अभ्यासाची दृष्टी प्राप्त होईल.

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
 एम. ए. मराठी भाग १ सत्र दुसरे
 अभ्यासपत्रिका
 P.G. DSE - 2 MAR - 515 (B)
 वाङ्मय प्रकार - प्रवास वर्णन
 (स्मरणाचे कारंजे - यशवंत मनोहर, नायजेरिया - राजेश कापसे)

❖ उद्दिष्ट्ये :

- १) प्रवासवर्णनाचे स्वरूप जाणून घेणे.
- २) प्रवासवर्णनाचे घटक व प्रकार समजून घेणे.
- ३) मराठी प्रवासवर्णनाच्या वाटचालीचा परामर्श घेणे.
- ४) निवडक मराठी प्रवासवर्णने अभ्यासणे.

❖ घटक विश्लेषण :

घटक क्रमांक	घटक	श्रेयांक	घड्याळी तासिका
01	प्रवासवर्णन : स्वरूप व संकल्पना	01	15
	१.१ प्रवासवर्णन : संकल्पना व स्वरूप १.२ प्रवासवर्णनाची वैशिष्ट्ये		
02	मराठी प्रवासवर्णनाची वाटचाल (प्रमुख प्रवासवर्णन लेखकांच्या अनुषंगाने)	01	15
	२.१ सन १९५० पूर्व कालखंडातील मराठीतील प्रवासवर्णने		
	२.२ सन १९२० ते १९५० या कालखंडातील मराठी प्रवासवर्णने २.३ सन १९५० नंतरची मराठी प्रवासवर्णने		
03	निवडक कादंबरीचा अभ्यास (अवघाचि संसार)	01	15
	३.१ 'स्मरणाचे कारंजे' या प्रवासवर्णनपर पुस्तकातून घडणारे 'मी' चे दर्शन		
	३.२ 'स्मरणाचे कारंजे' या प्रवासवर्णनपर पुस्तकातील प्रसंगचित्रण व व्यक्तिचित्रण		
	३.३ 'स्मरणाचे कारंजे' या प्रवासवर्णनपर पुस्तकातील सामाजिक-सांस्कृतिक जीवन दर्शन ३.४ 'स्मरणाचे कारंजे' या प्रवासवर्णनपर पुस्तकाची वाङ्मयीन वैशिष्ट्ये (भाषा व लेखनशैली विशेष)		
04	निवडक प्रवासवर्णनाचा अभ्यास (नायजेरिया - राजेश कापसे)	01	15
	४.१ 'नायजेरिया' या प्रवासवर्णनपर पुस्तकातून घडणारे 'मी' चे दर्शन		

	४.२ 'नायजेरिया' या प्रवासवर्णनपर पुस्तकातील प्रसंगचित्रण व व्यक्तिचित्रण		
	४.३ 'नायजेरिया' या प्रवासवर्णनपर पुस्तकातील सामाजिक-सांस्कृतिक जीवन दर्शन		
	४.४ 'नायजेरिया' या प्रवासवर्णनपर पुस्तकाची वाङ्मयीन वैशिष्ट्ये (भाषा व लेखनशैली विशेष)		

❖ **संदर्भ ग्रंथ :**

- १) स्मरणाचे कारंजे - यशवंत मनोहर
- २) नायजेरिया - राजेश कापसे
- ३) आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड १, २ - अ. ना. देशपांडे, व्हीनस, पुणे
- ४) प्रदक्षिणा खंड १ व २ - संपा. अ. अं. कुलकर्णी, कॉनईनेटल, पुणे
- ५) मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड ३, ४, ५, ६, ७ - महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे
- ६) प्रवास वर्णन : एक वाङ्मय प्रकार - वसंत सावंत - महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई
- ७) साहित्याचे मानदंड - गंगाधर, पॉप्युलर, मुंबई
- ८) प्रस्तावना, मजल दरमजल, रा. भि. जोशी, मौज, मुंबई
- ९) ललितगद्य - चंद्रकांत वर्तक, श. रा. राणे, य. च. म. मु. वि. नाशिक
- १०) लघुनिबंध ते मुक्तगद्य - वि. शं. चौघुले, मॅजेस्टीक, मुंबई
- ११) ललितगद्य विशेषांक, ललित, ऑगस्ट १९८८
- १२) ललितगद्य विशेषांक, ललित, मार्च २०१३
- १३) मराठीतील ललित गद्य : विचार आणि विस्तार - अक्षरयात्रा विशेषांक २०११-१२

❖ **साध्ये :**

- १) प्रवासवर्णनाची संकल्पना लक्षात येईल.
- २) प्रवासवर्णनांचे घटक व प्रकार समजतील.
- ३) मराठी प्रवासवर्णनाची सुस्पष्ट माहिती मिळेल.
- ४) निवडक मराठी प्रवासवर्णनाच्या अभ्यासातून प्रवासवर्णन अभ्यासाची दृष्टी प्राप्त होईल.

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
 एम.ए.मराठी भाग- 1 सत्र पहिले
 अभ्यासपत्रिका
Research Methodology (04 Credit)
P.G. DSE- RM-MAR-416
 संशोधन पद्धती

❖ उद्दिष्ट्ये :

- १) साहित्य संशोधनाचे स्वरूप व संकल्पना जाणून घेणे.
- २) संशोधनाच्या पद्धतींची ओळख करून घेणे.
- ३) साहित्य संशोधनाच्या प्रक्रियेचे आकलन करून घेणे.
- ४) शोधनिबंधाचे स्वरूप जाणून घेऊन त्याचे उपयोजन करणे.

❖ घटक विश्लेषण :

घटक क्रमांक	घटक	श्रेयांक	घड्याळी तासिका
01	संशोधन : संकल्पना व स्वरूप	01	15
	१.१ संशोधन : स्वरूप, प्रयोजन १.२ संशोधनाची पूर्वतयारी १.३ संशोधकाचे गुण १.४ संशोधन प्रक्रियेतील विविध टप्पे १.५ संशोधनाची साधने: संदर्भ ग्रंथ, वृत्तपत्रे, कोश वाङ्मय, सूची वाङ्मय, हस्तलिखिते, शिलालेख इ.		
02	संशोधनाच्या पद्धती	01	15
	२. १ संशोधन पद्धती : विगमन, निगमन, क्षेत्रीय, सर्वेक्षणात्मक, तुलनात्मक, ऐतिहासिक, विश्लेषणात्मक		
03	संशोधनाची अभ्यासक्षेत्र	01	15
	३.१ साहित्यकृतीनिष्ठ संशोधन ३.२ साहित्यप्रकारनिष्ठ संशोधन ३.३ लेखकाचा अभ्यास ३.४ कालखंडाचा अभ्यास ३.५ भाषिक संशोधन ३.६ लोकसाहित्यविषयक संशोधन ३.७ तौलनिक साहित्य अभ्यास		
04	संशोधन प्रक्रिया	01	15
	४.१ संशोधन विषयाचे महत्व ४.२ संशोधनाचा आराखडा (विषय निवडीमागील		

	<p>भूमिका, पूर्व संशोधनाचा परामर्श, गृहीतके, उद्धिष्टये, व्याप्ती व मर्यादा, संशोधन पद्धती, प्रकरणांची मांडणी)</p> <p>४.३. संशोधन प्रबंधाचे लेखन : स्वरूप, मांडणी, लेखन तंत्र, भाषा, संदर्भाचे उपयोजन व संदर्भाची नोंद करण्याची पद्धती</p>		
--	--	--	--

❖ संदर्भ ग्रंथ :

- १) संशोधन पद्धती : प्रक्रिया व अंतरंग - दु.का.संत, पुणे विद्यार्थी गृह, पुणे
- २) शोधविज्ञान कोश- दु.का.संत, पुणे विद्यार्थी गृह, पुणे
- ३) वाङ्मयीन विद्वत्ता - दु.का.संत, पुणे विद्यापीठ प्रकाशन, पुणे
- ४) संशोधनाचे पद्धतीशास्त्र- र.ना. वरखेडे, ओमग्रामण्य इन्स्टिट्यूट ऑफ एज्युकेशनल एक्सलन्स, पुणे
- ५) मराठी साहित्य संशोधन-संपा.अविनाश आवलगावकर , प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
- ६) संशोधन : सिद्धांत आणि पद्धती- सदा कऱ्हाडे, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई
- ७) मराठी साहित्य संशोधन: स्वरूप आणि दिशा- श.रा.राणे, का.स.वाणी मराठी प्रगत अध्ययन संस्था, धुळे
- ८) प्राचीन मराठी हस्तलिखिते: संशोधन आणि संपादन - श्री.रं.कुलकर्णी, का.स.वाणी मराठी प्रगत अध्ययन संस्था, धुळे
- ९) संशोधकाचा मित्र-ग.ह.खरे, भारतइतिहास संशोधक मंडळ, पुणे
- १०) भाषा व साहित्य संशोधन-खंड १, २, ३- संपा.वसंत जोशी व इतर , म.सा.प.,पुणे
- ११) शोधनिबंधाची लेखन पद्धती-स.गं.मालसे, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई
- १२) संशोधन स्वरूप आणि पद्धती- संपा.सु.रा.चुनेकर व इतर, शिक्षण प्रसारक संस्था, संगमनेर
- १३) सुचींची सूची - सु.रा.चुनेकर, मराठी विभाग, मुंबई विद्यापीठ व प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
- १४) संहिता समीक्षा आणि पारिभाषिक संज्ञा-वसंत दावतर, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई
- १५) संशोधनाची क्षितिजे (डॉ.वि.भी.कोलते अमृतमहोत्सवी गौरव ग्रंथ)-संपा.भा.ल.भोळे
- १६) कोश व सूची वाङ्मय: स्वरूप आणि साध्य- संपा.सरोजिनी वैद्य व इतर, राज्य मराठी विकास संस्था, मुंबई

❖ साध्ये :

या अभ्यासपत्रिकेचे अध्ययन केल्यानंतरविद्यार्थ्यांना पुढील बाबी प्राप्त होतील.

- १) साहित्य अभ्यास संशोधनाची संकल्पना समजेल व त्याचे स्वरूप सुस्पष्ट होईल.
- २) साहित्य संशोधनाच्या पद्धती व अभ्यास क्षेत्रांची ओळख होईल.
- ३) साहित्य संशोधनाच्या प्रक्रियेचे आकलन होईल.
- ४) शोधनिबंध लेखनाचे स्वरूप ध्यानात येईल व त्याचे उपयोजन करण्याची दृष्टी प्राप्त होईल.

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
एम.ए.मराठी सत्र पहिले व दुसरे

CBCS (2021-2022)	NEP (2020) 2023-2024
PGMAR-101 वाङ्मयीन कालखंडाचा अभ्यास (मध्ययुगीन कालखंड)	P.G.DSC- 1 MAR-411 मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (प्रारंभ ते १८१८)
PGMAR-202 वाङ्मयीन कालखंडाचा अभ्यास (अर्वाचीन व आधुनिक कालखंड)	P.G.DSC-5MAR-511 मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (१८१८ ते १९२०)
PGMAR-102 साहित्य समीक्षा, सिद्धांत	P.G.DSC-2MAR-412 समीक्षाशास्त्र
PGMAR-202 साहित्य समीक्षा उपयोजन	P.G.DSC-6MAR-512 आधुनिक भाषाविज्ञान
PGMAR-103 आधुनिक गद्य वाङ्मय प्रकार-कथा	P.G.DSC-3MAR-413 ग्रामीण साहित्य
PGMAR-203 आधुनिक गद्य वाङ्मय प्रकार- कादंबरी	P.G.DSC-7MAR-513 दलित साहित्य
PGMAR-104 A विशीष्ट लेखकाचा अभ्यास- महात्मा ज्योतिबा फुले	P.G.DSC-4MAR-414 मराठी भाषा आणि कौशल्ये विकास
PGMAR-204 A लिंगभाव आणि मराठी साहित्य	P.G.DSC-8MAR-514 मराठी भाषा आणि तंत्रज्ञान
PGMAR-104 B आधुनिक माध्यमे आणि लेखन व्यवहार	P.G.DSE-1MAR-415 (A) वाङ्मय प्रकार- चरित्र OR
PGMAR-204 B मराठी अनुवाद आणि संगणक लेखन	P.G.DSE-1MAR-415 (B) आत्मकथन OR P.G.DSE-1MAR-415 (C) स्वयंम कोर्स P.G.DSE-2MAR-515 (A) वाङ्मय प्रकार- कादंबरी OR P.G.DSE-2MAR-515 (B) प्रवासवर्णन OR P.G.DSE-2MAR-515 (C) स्वयंम कोर्स
PGAC 101 Practicing Cleanlines	P.G.DSE-RM-MAR-416 संशोधन पद्धती P.G.DSE- OJT-MAR-516 प्रकाशन व्यवहार
ANYONE FROM PG AC 201 (A) SOFT SKILL/ PGAC 201 (B) Practicing Sports Activities/ PGAC 201 (C) Practicing Yoga PGAC 201 (D) Introduction of Indian Music	---

-एम.ए. मराठी भाग 1 व 2 अंतर्गत व विद्यापीठ परीक्षेबाबत-

- DSC व DSE अशा चारही सत्रातील प्रत्येक अभ्यास पत्रिकेसाठी ४० गुणांचे अंतर्गत मूल्यमापन केले जाईल.त्यासाठी २० गुणांसाठी सेमिनार/गटचर्चा/प्रश्नमंजुषा/लघु संशोधन प्रकल्प/ पुस्तक परीक्षण/ क्षेत्रीय भेट यापैकी कोणत्याही एका घटकाची पूर्तता करून अंतर्गत मूल्यमापन करावे व २० गुणांसाठी १०-१० गुणांच्या ०२ चाचणी परीक्षा घेण्यात याव्यात.
- प्रत्येक सत्रातील Research Project व On job Training (OJT) अभ्यासक्रमानुसार प्रात्यक्षिक/उपयोजनात्मक (प्रत्यक्ष कृती, उपक्रम किंवा उपयोजनात्मक स्वरूपाचे प्रश्न असलेली लेखी परीक्षा) अशी १०० गुणांची परीक्षा महाविद्यालयाच्या स्तरावर घ्यावयाची आहे.
- सदर परीक्षेचे स्वरूप महाविद्यालयाच्या स्तरावर संबंधित विषय शिक्षकांनी ठरवायचे आहे.मात्र ते प्रात्यक्षिक/ उपयोजनात्मक स्वरूपाचे असणे अनिवार्य आहे.
- Research Project सदर अभ्यासपत्रिकेच्या ४० गुणांच्या अंतर्गत मूल्यमापनासाठी विद्यार्थ्यांनी विशिष्ट विषयावरील दोन शोधनिबंधाचे लेखन करणे अनिवार्य आहे.
- संशोधन प्रकल्पात ०२ लहान संशोधन प्रकल्प सादर करणे विद्यार्थ्यांना अनिवार्य राहिल.
- DSC व DSE अशा चारही सत्रातील प्रत्येक अभ्यासपत्रिकेसाठी (०४ क्रेडीट) ६० गुणांची विद्यापीठ परीक्षा घेतली जाईल व (०२ क्रेडीटच्या) अभ्यासक्रमासाठी ३० गुणांची विद्यापीठ परीक्षा घेतली जाईल. त्यासाठी प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप खालीलप्रमाणे असेल.

विद्यापीठ परीक्षेसाठी (०४ क्रेडीटसाठी) प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप (एकूण गुण साठ) वेळ-०३ तास		
प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
पहिला	खालील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (चार पैकी तीन)	बारा
दुसरा	खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (तीन पैकी दोन)	बारा
तिसरा	खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक)	बारा
चौथा	खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (तीन पैकी दोन)	बारा
पाचवा	खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक)	बारा
विद्यापीठ परीक्षेसाठी (०२ क्रेडीटसाठी) प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप (एकूण गुण तीस) वेळ-१.३० तास		
प्रश्न क्रमांक	प्रश्नाचे स्वरूप	गुण
पहिला	खालील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (तीनपैकी दोन)	सहा
दुसरा	खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (तीन पैकी दोन)	बारा
तिसरा	खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (दोन पैकी एक)	बारा

०२ क्रेडिटच्या अंतर्गत मूल्यमापनासाठी सेमिनार / गटचर्चा / प्रश्नमंजुषा / लघु संशोधन प्रकल्प/ पुस्तक परीक्षण/क्षेत्रीय भेट यापैकी कोणत्याही एका घटकाची पूर्तता करून अंतर्गत मूल्यमापन १० गुणांचे करावे व १० गुणांसाठी एक चाचणी परीक्षा घेण्यात यावी.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon
FACULTY OF Humanities , M.A. PROGRAMME
Credit distribution structure for Two years/One-year PG MA programme
BoS: Marathi
Teaching and Examination scheme : M.A. (Level 6.0) Sem- I

Sr. No.	Course Category	Name of the course (Title of the Paper)		Total Credit	Hours/ Semester	Teaching Scheme (hrs/weeks)		Evaluation Scheme		
						Theory/Practical		Continuous Internal Evaluation (CIE) (CA)	End Semester Evaluation (ESE) (UA)	Duration Examination (hrs)
						T	P			
01	DSC	DSC-1	मराठीवाङ्मयाचाइतिहास(प्रारंभ ते १८१८)	04	60	04	--	40	60	03
		DSC-2	समीक्षाशास्त्र	04	60	04	--	40	60	03
		DSC-3	ग्रामीण साहित्य	04	60	04	--	40	60	03
		DSC-4	मराठीभाषाआणिकौशल्येविकास	02	30	02	--	20	30	1.30
02	DSE	DSE-1 A	वाङ्मय प्रकार-चरित्र	04	60	04	--	40	60	03
		OR B	वाङ्मय प्रकार- आत्मकथन							
		OR C	स्वयंम कोर्स							
03	Research	RM	संशोधनपद्धती	04	60	04	--	40	60	03
			Total	22	330	22	--	--	--	13.30

KavayitriBahinabaiChaudhari North Maharashtra University, Jalgaon
FACULTY OF Humanities , M.A. PROGRAMME
Credit distribution structure for Two years/One-year PG MA programme
BoS: Marathi
Teaching and Examination scheme : M.A. (Level 6.0) Sem- II

Sr. No.	Course Category	Name of the course (Title of the Paper)		Total Credit	Hours/ Semester	Teaching Scheme (hrs/weeks)		Evaluation Scheme		
						Theory/Practical		Continuous Internal Evaluation (CIE) (CA)	End Semester Evaluation (ESE) (UA)	Duration Examination (hrs)
						T	P			
01	DSC	DSC-5	मराठीवाङ्मयाचाइतिहास (१८१८ ते १९२०)	04	60	04	--	40	60	03
		DSC-6	आधुनिक भाषाविज्ञान	04	60	04	--	40	60	03
		DSC-7	दलित साहित्य	04	60	04	--	40	60	03
		DSC-8	मराठीभाषाअणितंत्रज्ञान	02	30	02	--	20	30	1.30
02	DSE	DSE-2 A	वाङ्मय प्रकार-कादंबरी	04	60	04	--	40	60	03
		OR B	वाङ्मय प्रकार-प्रवास वर्णन							
		OR C	स्वयंमकोर्स							
03	OJT/INT	OJT/INT	प्रकाशनव्यवहार	04	60					
		Total		22	330	18				13.30

KavayitriBahinabaiChaudhari North Maharashtra University, Jalgaon
FACULTY OF Humanities , M.A. PROGRAMME
Credit distribution structure for Two years/One-year PG MA programme
BoS: Marathi
Teaching and Examination scheme : M.A. (Level 6.0) Sem- III

Sr. No.	Course Category	Name of the course (Title of the Paper)		Total Credit	Hours/ Semester	Teaching Scheme (hrs/weeks)		Evaluation Scheme		
						Theory/Practical		Continuous Internal Evaluation (CIE) (CA)	End Semester Evaluation (ESE) (UA)	Duration Examination (hrs)
						T	P			
01	DSC	DSC-9	वाङ्मयीन वाद	04	60	04	--	40	60	03
		DSC-10	लोकसाहित्य व खान्देशी लोकसाहित्य	04	60	04	--	40	60	03
		DSC-11	वैचारिक साहित्य	04	60	04	--	40	60	03
		DSC-12	भाषण व संवाद कौशल्ये	02	30	02	--	20	30	1.30
02	DSE	DSE-3 A	वाङ्मय प्रकार-कविता	04	60	04	--	40	60	03
		OR B	वाङ्मय प्रकार-आत्मचरित्र							
		OR C	स्वयंमकोर्स							
03	Research Project	RP	संशोधन प्रकल्प	04	60	---	---	---	--	--
		Total		22	330	18	--	--	--	13.30

KavayitriBahinabaiChaudhari North Maharashtra University, Jalgaon
FACULTY OF Humanities , M.A. PROGRAMME
Credit distribution structure for Two years/One-year PG MA programme
BoS: Marathi
Teaching and Examination scheme : M.A. (Level 6.0) Sem- IV

Sr. No.	Course Category	Name of the course (Title of the Paper)		Total Credit	Hours/ Semester	Teaching Scheme (hrs/weeks)		Evaluation Scheme		
						Theory/Practical		Continuous Internal Evaluation (CIE) (CA)	End Semester Evaluation (ESE) (UA)	Duration Examination (hrs)
						T	P			
01	DSC	DSC-13	समाजभाषाविज्ञान	04	60	04	--	40	60	03
		DSC-14	स्त्रीवादी साहित्य	04	60	04	--	40	60	03
		DSC-15	आदिवासी साहित्य	04	60	04	--	40	60	03
02	DSE	DSE-4 A	वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास-कथा	04	60	04	--	40	60	03
		OR B	चित्रपट व पटकथा लेखन							
		OR C	स्वयंमकोर्स							
03	Research Project	RP	संशोधन प्रकल्प	06	90	--	--	---	---	---
Total				22	330	16	-	--	---	12